

Programové prohlášení CEUPES
CENTRAL EUROPEAN PHILOSOPHY OF EDUCATION SOCIETY
(česká verze)

Vzhledem k současné fragmentárnosti postmoderního pluralistického myšlení, považujeme za nutné zabývat se ontologickými, epistemologickými a etickými kořeny evropské kultury výchovy a vzdělávání, reflektovat kriticky jejich proměny v prostředí vzdělanostní společnosti.

Současnou redukci hodnotovosti pouze na osvícenská paradigmatata racionality a efektivního jednání vnímáme jako problematickou – vedle rozvoje tradice moderní vědy je dnes potřebná i kritická rekonstrukce dalších pramenů evropské duchovnosti, řecké péče o myšlení – o logos i křesťanské interiority.

Společnost respektuje pluralitu konceptuálních východisek jednotlivých bádání, jejichž vzájemný dialog vede k podpoře a rozvoji duchovní tvořivosti.

Společnost chce rozvíjet porozumění pro specifičnosti střeoevropského kulturního regionu, za jehož prvky považujeme hlavně:

- prostor setkávání se výchoevropského intelektuálního dědictví se zápoevropskými zdroji kontinentální moudrosti,
- pozitivní přínos diferencí a zvláštností jednotlivých národních a národnostních optik, přítomných ve střeoevropském prostoru,
- respekt k jinakosti a odlišnosti v duchu péče a zodpovědnosti za osud druhého,
- smyslem setkávání na půdě filosofie výchovy je koexistence a dialog, nikoli konfrontace různých přístupů a názorů.

Společnost a její snažení jsou motivovány a inspirovány určitým pojetím filosofie výchovy, jež vychází z těchto předpokladů:

- Filosofii výchovy chápeme v sókratovském duchu jakožto jádro samotné filosofie.
- Filosofie výchovy se nám jeví jako určitá „mise“, jako alternativa před propadem pedagogiky do bezradnosti a sféry pouhé předmětnosti.
- Filosofii výchovy můžeme chápat jako „hlas volajícího na poušti“ uprostřed homogenizačních a depersonalizačních tendencí současné edukační kultury.
- Filosofie a výchova jsou vzájemně podmíněny a jejich vztah je nutně vnitřně strukturovaný: pedagogika si vyžaduje solidní filosoficko-paradigmatický základ a zároveň filosofie (jako „péče o duši“) musí být napojena na živou praxi výchovy.

Cíle sdružení

- (1) Cílem sdružení je vytvořit organizační platformu pro setkávání odborníků z oblastí nejrůznějších humanitních věd i představitelů laické veřejnosti, kteří mají zájem společně tematizovat aktuální problémy výchovy a vzdělávání v zemích střední Evropy.

(2) Obsahem a cílem činnosti sdružení je přispět k transformaci a humanizaci občanské společnosti vytvořením prostoru pro filosofickou reflexi problematiky výchovy a vzdělávání v současné vzdělanostní společnosti.

(3) Hlubším porozuměním společenským jevům, vědeckým výzkumem a cíleným dialogem o problémech výchovy a vzdělávání, hodnot, mezilidských a generačních vztazích a jejich specifických podobách v jednotlivých zemích střední Evropy chce sdružení spojenými silami přispět k jejich řešení.

(4) Budeme hledat společné hodnoty, z nichž vychází výchovné a vzdělávací tradice v jednotlivých regionech Střední Evropy a rozvíjet možnosti mezikulturního a mezioborového dialogu.

(5) Praktické výzvy:

- hledat a nacházet možnosti, jak zpřístupnit filosofii výchovy myšlení dnešních studentů na univerzitách a rozvíjet v nich smysl pro filosofické nahlédnutí vlastní odborné specializace,

- vytvořit střeoevropskou platformu filosofie výchovy se společnými výzkumy, projekty, konferencemi, stážemi doktorandů a výměnou pedagogů,

- navrhnout konkrétní podoby spolupráce na základě již vytvořených a fungujících institucí filosofie výchovy v zemích střeoevropského regionu včetně akademických pracovišť, výzkumných a výchovně-vzdělávacích organizací a redakcí odborných časopisů.